

cium, coronalis uenae origo etiam apparebit: cui si stylum ex molli plumbo indideris, quoniam pacto cordis basim cingat, ramosque in ipsius corporis superficiem deriuat, obseruabis. Hic uenae quoque ex uenae cauae amplitudine stylum in uenam coniuge destitutam inderes, ipsius a caua originem, ridiculamque nostrorum Aesculapiorum rationem consideraturus, qui in octo utriusque lateris inferiorum costarum inflammatione, Hippocratem non mittendum esse sanguinem asseruisse affirmant, quod cor ex uena sine pari sanguinem adeo rapiat, ut nihil sanguinis missione ex uena hac educi possit. Quasi uero nunc tibi secanti non longe esset clarissimum, cor in sanguinis missione, inflammatis octo inferioribus costarum interuallis nihil ob stare, ac proinde sanguinem tunc quoque mittendum: & Hippocratem non adeo fuisse stupidum, ut octo humiliores costas sub septo transuerso esse arbitratus fuerit, & inflammationem huius sedis ad clauiculam usque etiam tensionem producere ignorauerit. Verum hic sermo ne praeter institutum ad meum de uena in laterali morbo secanda placitum longius expatietur, retinendus uenit: quanquam mehercule nunquam magis hac de re sententia quam praesentibus uenis indagandam arbitrer, non autem citra uenarum cognitionem solis auctorum distortis suffragijs eruendam. Porro simulatque coniuge carenti uenae stylum immiseris, oblongus crassusque baculus cauae uenae est imponendus: quem quum absque negotio recta per cauam ad inum usque uentrem protruseris, quam bellè Galenus & ceteri dissectionis professores huc usque hallucinati sint, discas, qui cauam ex iecoris gibbo uno caudice enatam similiter ac magnam arteriam in duos truncos, quorum hic inferiora, ille uero superiora petit, diuidi censerunt. Verum hec quum iecur aggredieris, uisurus es explicatius, quamquam nihil prohibet, modo septum transuersum e corpore quantum poteris resecare, iecurque in sinistram latus adeo reflectere, ut posterior ipsius sedes in conspectum ueniat: ac ubi baculum a uenae cauae sede qua cor spectat ad eam usque regionem qua renibus uenae offeruntur, detrusum aliquandiu in uena seruaueris, animaduertentis iecoris substantiam toti cauae posteriori sede non obducere, cultello secundum baculi longitudinem ducto cauam diuides, ac uenarum a caua iecori exporrectionum ora inuestigabis. Dein ipsi qui nimium pertinaciter in Galeni Anatomes professorum primarij uerba iurauerunt appellatis, singula ipsius argumenta de uenarum ortu resumes, atque studiosos ne ex commentarijs nauigare discant, horrtaberis, unicam ueritatem, non uero autoritatem, illosque in cathedra gestus commendans. Porro sectione rursus ad cor conuersa, digito aut stylo in elatiori dextri sinus sede arterialis uenae orificium inquires, & illi intruso cultello, ex dextro uentriculo aliquousque in arterialem uenam sectionem duces. Qua facta, sanguineque si quis erit eluto, uisui sese arterialis uenae orificium simul cum suis membranarum offert: quas, ut exactius contempleris, stylo attolles, eodemque arterialis uenae ductum in pulmones examinabis. Tunica etiam ipsius ex quibus arteriae instar conformatur, facile uidentur, modo quis ductam sectionis lateribus labris ue animum adhibuerit. Sinistram cordis sinum similiter longa sectione a sinistrae auris radice ad cordis usque mucronem facta aperies, & sanguinem perinde ac in dextro exterges. In hoc ipsius primum intuebere amplitudinem, deinde cordis substantiae in hac sede crassitiem, postmodum stylo duas arteriae uenalis orificio praepositas membranas facile adinuenies, ac qui in uicem in cordis constrictione conuincant, obseruabis. Ut uero exactius se offerant, cultello uenalis arteriae ori immisso, sectionem in ipsius usque cavitatem molieris, ac ad apertum distentoque ore membranas denuo contemplantur, plumbeo stylo uenalis arteriae in pulmones primas distributiones inquirens. Magnae autem arteriae orificium, & membranae ipsi praefectae inueniuntur, si post alteram arterialis uenae membranam, quae cordis sinuum sepro uicinior est, digito in elatissimam sinistri sinus regionem protruseris. is namque magnam subibit arteriam, & dein cultello secundum digito in arteriae orificium intruso, ex cordis sinu sectionem in arteriae amplitudinem duces. Quando enim hanc tentaueris, & arteriae magnae membranas in ipsarum sede, quae uasis corpori incumbunt, inspexeris: coronarium arteriarum ortus tibi occurret: adeo ut nunc nihil in corde spectandum tibi sit reliqui, nisi forte illo uariè dissecto, ipsius substantiam & arteriae magnae arterialisque uenae dissectis radicibus, os inquirere statueris, quod cordi priuatim ab Anatomes professoribus ascribitur. Si igitur nullum os praeter cartilagineas ditorum modo uasorum radices adinueris, illas a reliqua cordis substantia resecabis, ut simul cum cartilaginibus clauicularum articulationibus peculiare ad ossium compositionem reueruari recondique ualeant. Corde in hunc modum abiecto, asperam arteriam (seruata interim larynge) examina, primum quidem ipsius cartilagineas & membranas, quibus illae inuicem colligantur: & dein ipsius primam in pulmones seriem, qua inuenta, aliquam pulmonum fibram integre a reliquis pulmonibus absecabis, ac in uenae arterialis ramum, & arteriae uenalis & asperae ramos stylum intrudes, & diuisa pulmonis membrana horum ramorum

Caua uenae
ortus exam.

Arterialis
uenae orificij
ac membrana
rum examen.

Sinistri cor-
dis sinus ipsius
usque uasorum
et membrana
rum examen.

Cartilagineae
cordis substantiae
exam.

Asperae ar-
teriae.
Pulmonis.

rum propagines, distributionisque naturam inuestigabis, ad quod mirifice conduxerit unde-
cunque rupta lobi illius membrana, ipsum inter duos asseres adeo comprimere, ut pulmonum
substantia a suis quibus obnaicitur uasis abscedat. Licebit modo aspera arteria ab ipsius capite
diuisa, eaque deorsum a stomacho tracta, pulmones omnino e thorace auferre, & stomachi pro-
gressum adinuenire, qui citra aliam sectionem pulmone reiecto, una cum neruis sexti paris illum
amplexatibus, conspectui sese offeret. Tamen ut neruorum in uentriculi orificium seriem intuearis,
septum transuersum a stomacho liberandum est, ipsaque insertio, si uentriculus adhuc in corpore
stulaque illi indita, uentriculum quam poterit maxime inflari curabis, & deinde stomacho iuxta
laryngis radicem diuiso, illum cum uentriculo, aut solum, si prius uentriculum ademeris, e cor-
pore trahes, glandulis illis qui in medio ipsius fere ductu plurimum consistunt, similiter exami-
natis. Iam quoque tempestiuum esset (nisi id prius praestitisses) iecur a septo transuerso secernere,
ac tandem ex corpore auferre, quod ubi feceris, ipsiusque formam diligenter contemplatus fueris, cul-
tello uenae cauae iam flaccidae indito, hanc longa sectione aperies, ut exacte pateat ipsius per ieco-
ris substantiam transitus, deinde ramorum a caua in iecur ingressus. Vbi itaque duo praecipua il-
lorum uideris orificia, alteri stylo quam poteris penitissime indes, & ablato uenae portae quo
procedenti alterum stylum immittes, & postmodum obtuso cultro iecoris substantiam ab illis
ramis, qui stylos continent, niteris abradere, ut uenarum per iecoris corpus serie, ipsiusque substan-
tiam discas, ac demum inter duos qui styli distenduntur ramos bilis uesculae meatulos obser-
ues, & bilis uesculam a iecoris corpore eralam inuertas, solamque sedulo contempleris. Postre-
mo uenae ab umbilico in iecur deductae ingressum, insertionemque expendes, mente thoracis
uerterbarum corporibus adhibita, ut cultello grandem arteriam secundum longitudinem ape-
rias, ramorum quos utrinque in costas spargit uisurus orificia. Deinde ramis illis dissectis, arte-
riam ex corpore adimito, & uenae coniuge carentis propagines expendito, ut & hanc quoque
a uerterbarum corporibus liberares. Modò tibi in propatulo est sexti paris neruorum cerebri
ramus, qui radicibus costarum exporrectus sub tunica costas succingente ad organa a perito-
nao circumplexa contendit. Vt uero neruulos cernas, quibus ramus ille adaugetur, a thoracis
uerterbris tunica costas succingentem detrahes, ut costas pariter hac nudatis, quae modò recen-
suimus conspiciantur. Caterum ubi a costas tunica thoracis cavitatem succingentem ita diuul-
seris, cultelli mucrone ad costas os proximè adacto tunica obseruabis, quae priuatim singulis
costis obuoluitur. eam dico, quam secundam costas succingentem tunica nonnulli dissectionu pe-
riti nuncupant. Absolutis ad hunc modum omnibus quae peritonaeo & tunica costas succingen-
te inuoluunt, si uisum fuerit, quam poteris aptissime costas in suas sedes reponere conaberis, &
osse pectoris quoque cum cartilaginibus ipsi coarctatis assumpto, & clauiculis etiam in suam
sedem repositis, quam licebit studiosissime musculos eos quos iam antea ab insertionem pendere
sinebas, suis locis situabis, primò dico thoracis mouentium, primum brachij motuum opificem,
scapulae motorum primum, eum qui a pectoris osse & clauicula in mamillarum capitis processum
fertur. Quod ubi praestiteris, ea prorsus serie quam in secundo libro docuimus, omnes brachij
& scapulae mouentes musculos ex altero latere aggredieris: mox omnes qui thoracis motibus
praesunt, & qui capitis ac dein dorsi motibus famulantur, postremo temporalem & massete-
rem, cubiti enim & brachialis, digitorumque motibus subministrantes musculos licebit post ce-
rebri anatomen dissecare. Neque est quod hic prolixè commemoratos musculos seriatim ac sigil-
latim recenseam, quum id ita diffuse in secundo libro factum esse minime ignores. Caterum in
altero cadaueris latere uasorum neruorumque seriem licebit sedulo exquirere, quum id factum sit
facillimum, si illorum descriptio te non lateat, in musculorumque sectione probe uersatus sis. quan-
tè ego manus uasorum neruorumque administrationem, ut puta paulò difficiliorem, etiam postea
persequar. In praesenti autem os adeundum est. & quandoquidem iam facie omnia extrinsecus
persecutus es, ut id aperias necessum est, quod nulla ratione facturus es melius, quam robusto
cultro infimae maxillae inferioris sedi sensim apposito, & postmodum huius, malleique opera ma-
xillae inferioris osse diuiso. Verum ad eum modum ossa quae scelerato praeparando alioquin apta
essent, propter fractam inferiorem maxillam uitias. & si illa maxilla illam in altero latere in suo
ad temporis os articulo dissoluere conatus fueris, atque ita illa in alterum latus reflexa, quae in ore
sunt administrare proposueris, sectionis claritati utunque oberis. Quapropter diuiso, ad eum
quem dixi modum, osse, primum fortioris cultri dorso diuisioni imposito, illoque postmodum obli-
quato, ossa inuicem modicè dirimes: ac deinde utroque singulis manibus apprehenso, extrorsum
deorsumque ut torquebis, osque aperies. Deinde enarium foraminibus obliquatum instar sypho-
nis

Stomachi.

Iecoris.

Exam. eorū
quae uerterbra-
rum corpori-
bus exporrec-
tuntur.

Musculorum
brachij, scapulae,
thoracis, capitis, dor-
sumque mouen-
tium examen.

Temporalis et
masseteris.

Oris apertio
organorumque in
faucibus post-
eriorum exam.